

Sisällys

<i>Johdanto</i>	7
<i>Virhun vinkit</i>	9
<i>Yksinäinen Virhu</i>	12
Kuvataidetyöskentely.....	17
<i>Hööpeli saapuu Taikamaailmaan</i>	21
Kuvataidetyöskentely.....	26
<i>Hööpeli ja Virhu seikkailussa</i>	29
Kuvataidetyöskentely.....	37
<i>Virhu ja Hööpeli löytävät vahvuussydämen</i>	39
Kuvataidetyöskentely.....	46
<i>Kun Mörtty suuttuu!</i>	48
Kuvataidetyöskentely.....	53
<i>Hööpeli pyytää anteeksi</i>	56
Kuvataidetyöskentely.....	60
<i>Neiti Klarinetan konsertti</i>	62
Kuvataidetyöskentely.....	68
<i>Virhuliina saapuu ystävineen Virhusaarelle</i>	70
Kuvataidetyöskentely.....	76

<i>Virhu ja surinat</i>	79
Kuvataidetyöskentely.....	85
<i>Surinat saavat kodin</i>	87
Kuvataidetyöskentely.....	93
<i>Noita Naavapää varastaa Virhusaaren onnellisuudenavaimen</i>	95
Seikkailu, jossa haetaan noidalta avain.....	100
Tarina reflektointiin.....	104
Kuvataidetyöskentely.....	107
<i>Neiti Klarinetan kuriton taikasauva</i>	108
Kuvataidetyöskentely.....	112
Tarina jatkuu.....	116
<i>Piitu Pikkaraisen runokukat</i>	119
Kuvataidetyöskentely.....	124
<i>Virhu ihastuu Virhuliinaan</i>	126
Kuvataidetyöskentely.....	133
<i>Noita Naavapään paisutusliemi</i>	136
Kuvataidetyöskentely.....	144
<i>Liitteet</i>	147

Johdanto

Tässä kirjassa pääset sukeltamaan taidekasvatuksen maailmaan sekä tunne- ja vuorovaikutustaitoja vahvistaviin Virhusaaren tarinoihin. Voit käyttää kirjan tarinoita joko pöytäteatteriesitysten pohjana tai lukea ne lapsille sellaisinaan. Tarinat ja niihin upotetut pienet tehtävät osallistavat lapset pohtimaan eri tunteita sekä kaveritilanteita heidän arjensa. Kirjan liitteinä ovat Virhusaaren hahmot sekä esineet elävöittävät pöytäteatteriesityksiä ja innostavat lapset leikkimään ja keksimään omia tarinoitaan. Jokaiseen tarinaan sisältyy myös ohje siihen liittyvään taidetuokioon, jonka menetelmät nousevat esiopetus- ja varhaiskasvatussuunnitelman tavoitteista. Kirjassa esitettyjen taidetuokioiden avulla pyritään tukemaan lapsen tunnetaitoja, itsetuntoa sekä luovaa ilmaisua.

Taide toimii erittäin hyvänä keinona vahvistaa tunne- ja vuorovaikutustaitoja, sillä se antaa lapselle mahdollisuuden ilmaista itseään, tunteitaan ja ajatuksiaan sekä vahvistaa lapsen sosioemotionaalisia taitoja. Ryhmässä toteutettu taidetyöskentely tukee yhteenkuuluvuutta sekä lisää lasten osallisuutta. Taide antaa onnistumisen kokemuksia sekä tuottaa itsessään iloa ja mielihyvää. Olen huomannut taiteen mahdollisuudet toimiessani useamman vuoden varhaiskasvatuksen opettajana, ja vuosina 2021–2022 pääsin taidekasvattajana kokeilemaan, kehittämään sekä vetämään noin 400 lapselle tarinallisia, tunnetaitoja vahvistavia taidepajoja. Näiden pajojen pohjalta muodostui Virhusaaren seikkailut -teos.

Tunnetaitojen harjoittelun ohessa halusin myös tarjota lapsille tasa-vertaisen mahdollisuuden kokea taidetyöskentelyn iloa ja antaa heille

onnistumisen kokemuksia luovan työskentelyn keinoin. Taidepajoihin luomani tarinat toimivat motivaattoreina taidetyöskentelyyn, mutta niiden avulla saimme myös paljon hyviä pohdintoja arjen haastaviin ihmishuuhdetilanteisiin ja omien tunteiden käsittelyyn. Lapset samaistuivat Virhusaaren sankareihin ja heidän edesottamuksiinsa, ja tarinat siirtyivätkin lasten omiin taidetuotoksiin sekä leikkeihin.

Virhusaarella seikkailevat iloinen ja hieman varautunut Virhu, vauhdikas ja kaveritaitoja harjoitteleva Hööveli, helposti tulistuva Mörty, herkkä ja tunteikas Parku Jooseppi, arka ja hiljainen Piitu Pikkarainen, musiikkia ja tanssia rakastava neiti Klarinetta, tomera ja ystävällinen Virhuliina, ilkkurinen noita Naavapää sekä hassut, pienet surinat. Taikapeilin avulla tarinoihin pääsevät sukeltamaan myös kirjan lukijat eli lapset. He auttavat selvittämään erilaisia eteen tulevia pulmia sekä kaverisuhteisiin liittyviä haasteita.

Toivon, että Virhusaaren seikkailut voisivat antaa helposti lähestyttävää työmenetelmiä taiteen hyödyntämiseen tunne- ja vuorovaikutuskasvatuksessa lasten kanssa. Toivon myös, että se innostaisi lapsia ja aikuisia hyppäämään mielikuvituksen maailmaan ja antaisi ihania onnistumisen kokemuksia jokaiselle.

Kiitokset kaikille Lauritsalan, Pontuksen, Hovinpellon ja Uus-Lavolan varhaiskasvatuksen lapsille sekä työntekijöille innokkaasta yhteistyöstä taidepajojen sekä Virhusaaren seikkailuiden parissa!

Lappeenrannassa 22.6.2022

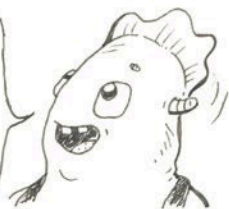
Maarit Kerminen

Virhun vinkit

Kirjan tarinat voi lukea tai esittää pöytäteatterina liitteistä löytyvien kuvien avulla.

Tarinoissa on kursivoituina yhteisiä pohdintatehtäviä, joihin kannattaa varata aikaa.

Taidepajoissa tärkeintä on onnistumisen ilo, lapsen oman ilmaisun kehittyminen sekä itsetunnon vahvistuminen.

Tarinat innostavat lasta myös omiin leikkeihin ja pöytäteatteriesityksiin, jotka ovat erittäin tärkeitä.

Tarinat, taidepajat ja kortit kaveritaitojen harjoitteluun auttavat vahvistamaan lapsen tunne- ja vuorovaikutustaitoja.

Yksinäinen Virhu

Olipa kerran jossain kaukana, niin kaukana, että matka sinne tuntui loputtoman pitkältä, kaunis ja vihreä Virhusaari. Jos katsoisimme tätä saarta ilmasta käsin kuten linnut, voisimme nähdä siellä vihreänä kumpuilevia laaksoja, kauniita ja värikkäitä kukkivia puutarhoja, karua erämaata, humisevia lehtometsiä ja aivan keskellä tätä maailmaa ison, vanhan omenapuun, jonka yhdessä oksassa roikkui kiiltävä kultainen avain.

Tuossa erikoisessa omenapuussa asusteli vauhdikas, vihreä olento Virhu, joka rakasti kuralätäköissä hyppelyä, puihin kapuamista, kalastamista ja takapihan puutarhassa kuopsuttelua. Virhusaarella eleli myös paljon jos jonkinlaisia eläimiä, joista hän piti hyvää huolta, mutta jotain saarelta silti puuttui – nimittäin muut virhut.

Nyt varmaan mietit, miksi koko saarella ei asunut ketään muita virhuja, vaikka sen nimi oli Virhusaari. Kerrotaan tarinaa, että kauan sitten maailma oli täynnä virhuja, jotka viljelivät maata, kalastivat, rakensivat puihin taloja ja mitä ne nyt sitten keksivätäkään tehdä. Erään kerran kuitenkin niiden päällikkö Varhu Karvajalka oli saanut ajatuksen lähteä katsomaan, mitä meren takaa voisikaan löytyä. Ajatus oli tarttunut myös muihin virhuihin, ja tuumasta toimeen – he olivat pakanneet veneensä ja lähteneet. Jotain oli kuitenkin unohtunut, nimittäin yksi pieni kuoriutumaton virhunmuna. Kaikki olivat olleet niin innostuneita ja tohkeissaan lähtemisestä, ettei munaa ollut huomattu. Se jäi köllöttämään suuren omenapuun juurelle, kunnes eräänä aurinkoisena päivänä se kuoriutui, ja sen sisältä katsoi pieni vastasyntynyt virhunpoikanen.

Kuvataidetyöskentely

Linopainanta, suositus yli 4-vuotiaille. Taidepajan kesto 1–2 h x 2.

TAVOITE:

Orientoidutaan Virhusaaren seikkailuihin. Vahvistetaan empatiataitoja, minä-kuvaa sekä itsetuntoa. Taidetyöskentelyssä tutustutaan linopainantaan.

TUNTEET TUTUIKSI:

Yksinäisyys, suru, ilo.

PÖYTÄTEATTERITARVIKKEET:

Virhu, Kuu ja harmaa pilvi (liitteet 1-3; pilven voi tehdä myös esim. huovasta). Kaunis käsipeili, munamarakassi tai askartelumuna ja pehmoeläimiä.

KUVATAIDETARVIKKEET:

Pressprint-levyjä, tylsiä kyniä tai grafiikkakaiverrin, grafiikkateloja, telausalustoja, akryylimaaleja, hieman karheaa A4-paperia, kopiopaperia tai riisipaperia, lyijykyniä sekä mustia taulunkehyksiä tai askartelukartonkia sekä valkoisia puuvärikyniä. Mahdollista myös käyttää kalkeeripaperia luonnoksen siirtämisessä pressprint-levvyyn.

Ensimmäinen kerta

Tehdään omat taikapeilit, joilla lapset pääsevät Virhun ystäviksi taikamaailmaan. Taikapeili toteutti Virhun unelman ystäivistä. Mistä sinä unelmoit? Unelmat voidaan lopuksi kirjoittaa työhön, jolloin se toimii myös lasten unelmakarttana. Pohtikaa yhdessä, mitä voi tehdä, jotta unelmat toteutuisivat.